Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 92. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 25-го КВІТНЯ 1978 | ЦЕНТІВ 25 CENTS | JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, APRIL 25, 1978 | No. 92. | VOL. LXXXV.

ВЛАДИКИ, ДУХОВЕНСТВО І ТИСЯЧІ МИРЯН ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У ТОРЖЕСТВАХ ПОСВЯЧЕННЯ НОВОЗБУДОВАНОГО УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО ХРАМУ СВ. ЮРА В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк, Н. Й. — (Ігор Длябога). — Сповнилася майже 90-літня мрія українців католиків цієї світової метрополії, як в неділю, 23-го квітня, Митрополит українців католиків в Америці Владика Йосиф Шмондюк в сослуженні інших Владик, численного духовенства та тисячів вірних поблагословив новозбудовану церкву св. Юра.

Благословляють новозбудований храм в його нутрі. (Світлив: Ігор Длябога)

Згідно з поліційною оцінкою,, біля 5,000 осіб також із сусідніх парафій, взяли участь в урочистостях посвячення нового храму, які почалися о год. 1:30 по полудні процесією довкола кварталу, де знаходиться нова церква св. Юра. На чолі походу несено американський і український прапори, за ними маршували члени Будівельного Комітету, молодечі організації Пласт І СУМА, з'єднані хори, монахині, священики, Ієрархи, представники громадських організацій та миряни. В посвяченні і Архиєрейській Службі Божій взяли участь, разом з Митрополитом Йосифом Шмондюком, Владики Василь Лостен зі Стемфорду, Ярослав Ґабро з Чікаґо та Ніль Саварин з Едмонтону.

Після походу відбулося посвячення нового храму. Митрополит Шмондюк поблагословив церкву зі зовні, а Владика В. Лостен внутрі.

Крім згаданих Владик, до Служби Божої сослужили: протоархимандрит ЧСВВ о. Ізидор Патрило, протоігумен ЧСВВ, о. Патрикій Пащак, протоігумен ЧСВВ о. Віталій Підскальний, о. Інокентій Лотоцький, о. Еміль Монастирський та о. М. Кучмяк, ЧНІ.

На першу Службу Божу в новій церкві св. Юра почесна стійка впустила 1,000 осіб, решта мирян слухали відправу в старій церкві і надворі через голосники.

Під час Служби Божої о. ігумен д-р Володимир Ґавліч, парох св. Юра, прочитав привіт-благословення від Патріярха Йосифа, в якому Первоієрарх Помісної Української Католицької Церкви згадує, що св. Юр в Ню Йорку був храмом для багатьох тисяч українських переселенців до Америки. „Земля, на якій стоїть нова церква, є святим місцем посвяченим молитвами і сльозами українських піонерів" — сказано в посланні Патріярха Йосифа, який на закінчення свого послання пригадує мирянам завжди пам'ятати мову і спадщину української католицької релігії.

Англомовну проповідь виголосив протоігумен о. П. Пащак. Він заявив, що новозбудована церква є „пам'ятником глибокої віри і щирости українців в Ню Йорку". Отець Пащак сказав, що ця церква є „доказом, що ми українці, переживемо переслідування, що їх зазнає наша Церква на Батьківщині та діждемось часу, коли наша Церква здобуде назад свою славу".

При кінці Служби Божої, Митрополит Шмондюк виголосив проповідь українською мовою, згадуючи, що першою потребою українських поселенців в Америці в минулому столітті завжди була церква. „Церква св. Юра є Меккою громадського і релігійного життя українців в Ню Йорку", — сказав Митрополит Шмондюк, погратулювавши всім Отцям і мирянам, які дали великий труд, щоб завершити будову церкви.

Завершенням врочистостей благословення нового храму був торжественний бенкет в готелі Валдорф Асторія у вечірніх годинах тієї ж неділі, точніші інформації про який будуть подані в чергових виданнях „Свободи".

Картер критикує Конґрес за недіяльність

Вашінгтон. — Минулого четверга, 20-го квітня, тобто точно рік після того як він передав Конгресові програму Білого Дому щодо розв'язки енергетичної проблеми, президент Джіммі Картер критикував законодавців за те, що досі не схвалили цієї програми ані жадних альтернативних пропозицій. Виступаючи перед кореспондентами, Президент закликав Конґрес „виконати своє зобов'язання перед американським народом", додаючи, що проминуло 12 місяців без конкретних заходів щодо ліквідації енерґетичної проблеми, що спричинило вищі дефіцити в міжнародній торгівлі ЗСА, погіршило стан інфляції та ще більше послабило вартість американського доляра на міжнародних ринках.

Заявляючи, що „країна не може довше ждати", президент Картер підкреслив, що розв'язка енергетичної проблеми, разом з боротьбою проти інфляції, повинні мати першенство в діяльності Конгресу.

Як вказують коментатори і підтверджують речники Білого Дому, гострий виступ Президента щодо енергії — це наслідок його нарад з членами кабінету і його дорадниками в Кемп Дейвид, Меріленд, 16 і 17 квітня, коли вирішено, що президент Картер повинен частіше публічно підтримувати конечні програми, в такий спосіб роблячи натиск на законодавців за допомогою публічної опінії. Минулого четверга Президент сказав кореспондентам, що якщо даний законопроєкт вимагатиме від нього впертої стійкости, то він буде стійкий, але якщо треба буде компромісів, то погодиться на корисні компроміси. Він, однак, підкреслив, що наголошуватиме добро цілого суспільства, а не „груп спеціяльного зацікавлення".

Немає однозгідности щодо заборони всіх атомових випробувань

Вашінгтон. — У час, коли державний секретар Сайрус Венс переговорював у Москві зі совєтськими чинниками в справі нового договору відносно обмеження стратегічної нуклеарної зброї (САЛТ II), чотири члени Комісії Палати Репрезентантів для військових справ у четвер, 20-го квітня, оприлюднили лист, що його написали до Пола Варнкі, директора Агенції для контролі зброї і справ роззброєння, в якому заявляють, що ЗСА не повинні погоджуватися на цілковиту заборону всіх атомових випробувань-вибухів, бо Америка не зможе перевірити чи Совєтський Союз дійсно додержується цієї заборони. Як відомо, ЗСА і СССР вже протягом довшого часу ведуть переговори щодо двох окремих договорів, а саме САЛТ II і заборону атомових випробувань.

Листа до Пола Варнкі написали демократичні конґресмени Семюел Страттон з Ню Йорку та Ден Деніел з Вірджінії і республіканські конгресмени Робін Бірд, мол., з Теннесі та Роберт В. Деніел, мол., з Вірджінії. Вони вказують Полові Варнкі, що під час переслухувань згаданою Комісією Палати ряд високих працівників Департаменту оборони і урядові науковці твердили, що Совєтський Союз міг би далі переводити атомові вибухи порівняльно малої сили, і ЗСА не дізналися б про це, бо досі не розбудовано відповідної дослідчої апаратури. Тому Америка повинна підписати договір тільки відносно заборони вибухів з великою силою, тобто таких, що їх зарекордували б дослідчі інструменти.

Чотири конґресмени підкреслили, що Совєтський Союз знаний з того, що не додержується міжнародних договорів і тому закликають уряд президента Джіммі Картера не підписувати угоди, виконання якої Америка не спроможна буде перевірити.

ЗСА вітають проголошення загальної амнестії в Чіле

Вашінгтон. — День після проголошення військовим урядом Чіле загальної амнестії, яка стосуватиметься політичних в'язнів у чілійських тюрмах і великої кількости осіб, які находяться в примусовому екзилі за кордоном з уваги на їхні „політичні провини", тобто разом біля 1,500 осіб, Державний департамент ЗСА у четвер, 20-го квітня, привітав цей „позитивний крок в сторону поліпшення стану прав людини в тій країні".

Заяву Державного департаменту виголосив перед кореспондентами Томас Рестон, зазначуючи, що рішення чілійських чинників теж причиниться до поліпшення відносин із ЗСА. Як відомо, американський уряд часто закликав чілійську хунту звільнити всіх політичних в'язнів і привернути тій південно-американській країні демократичну політичну систему.

Це вже другий раз в цьому місяці, що Державний департамент похвально висловлюється про рішення уряду Чіле, бо 7-го квітня інший речник цього департаменту, Годдінг Картер, заявив, що уряд президента Джіммі Картера вітає повідомлення чілійського президента Августа Піношета, що в Чіле закінчився „стан облоги", який був проголошений хунтою зразу після повалення влади марксистського президента Сальвадора Алльєнде у вересні 1973-го року, та обіцянку, що розпочнуться заходи щодо привернення конституційного уряду в Чіле.

Американські жиди закликають Беґіна до „гнучкости"

Вашінгтон. — Група впливових американських жидів, між ними рабіни, письменники, громадські діячі, підписали заяву, у якій висловили свою підтримку для тих ізраїльтян, які недавно відбули демонстрацію з метою переконати прем'єра Менахема Беґіна виявити „більшу гнучкість" у переговорах з арабами, зокрема відносно звільнення окупованих арабських територій на західньому березі ріки Йордан і біля міста Газя.

КОМУНІСТИЧНІ ПРОФСПІЛКИ ПЕРЕЖИВАЮТЬ КРИЗУ

Відень, Австрія. — Пол Гофманн, кореспондент „Ню Йорк Таймсу" в Европі, інформує у числі з 21-го квітня ц. р., що між контрольованими комуністами профспілками на Заході і на Сході продовжуються суперечки, а на конференції в Празі, Чехо-Словаччина, навіть дійшло до розколу і виразного двоподілу. Джерела в Празі стверджують, що на з'їзді Світової Федерації Робітничих Спілок продовжуються сварки, а поділ думок такий виразний, що треба сподіватися нових відколень поодиноких національних профспілок від Федерації. Велика частина делегатів була заскочена і обурена, що італійська профспілка, яка знаходиться під впливом комуністів, взагалі не бере участи у Празьких нарадах. Також французька профспілка, хоч і бере формально участь в нарадах, але відмовилась номінувати своїх представників до Світової Федерації, мотивуючи своє рішення тим, що у Світовій Федерації переважають впливи профспілок із Східньої Европи і Федерація знаходиться під диктатом „одної великодержави". Щоб оминути дальших конфліктів, східні комуністи намагалися обрати на генерального секретаря Федерації француза, але після заяви речників французької профспілки постали нові трудноші. Закулісами говорять, що італійські і французькі комуністи висловили своє застереження до політики східньоевропейських країн на відтинку людських прав, і що східні комуністи у приватних розмовах із західніми колегами поводяться дуже ароґантно. В конвенції беруть участь понад 1.100 делегатів, більшість з яких походить із східньоевропейських країн. Італійські комуністи, які тепер тісно співпрацюють з християнськими демократами в уряді і парляменті, заявили напередодні конвенції, що вони зацікавлені у нав'язанні ближчих стосунків з робітничими спілками 9-ох европейських країн — членів Европейської Економічної Спільноти, а навіть з Американською Федерацією Праці — Конгресом Індустріяльних Організацій. Альдо Боначіні, речник італійських комуністів, заявив напередодні з'їзду, що обір Праги на конвенцію Світової Федерації був провокацією. Він натякнув при тому, що Чехо-Словаччина є першою країною з-поміж сателітів, яка не шанує прав людини. Боначіні говорив також про негуманні практики супроти робітників, що їх стосують східньоевропейські режими.

Дружина американського професора протестує в Москві проти насильства

Москва. — Пресові агенства інформують, що совєтська поліція, яка пильно стереже будинок амбасади З'єднаних Стейтів Америки в Москві, арештувала Ірину Астакову і її 18-річну дочку Лєну, бо вони, користаючи з хвилевої неуваги поліцистів, намагалися прикувати себе до залізної огорожі амбасади, щоб таким чином запротестувати проти совєтського насильства над людиною. Ірина Астакова-МекКліллен є дружиною проф. Вудфорда МекКліллена з університету у Вірджінії, який одружився з Аскаковою в 1974 р. в часі свого побуту в Совєтському Союзі. Хоч совєтська влада не робила тоді жадних перешкод в одруженні, але після виїзду проф. Мек Кліллена до ЗСА еміграційні совєтські власті відмовилися дати візи для мами і дочки, а процес злуки, який прибирав уже різні фази, триває повних чотири роки. Не мавши іншого виходу, Астакова, розвинувши транспоренти з написом: „Вже чотири роки чекаю на візу" і „Пустіть мене до чоловіка", намагалась прикувати себе ланцюгом до паркану, але їй в цьому перешкодили поліцисти, затягнувши її спершу до поліційної будки за амбасадою, а опісля до авта. Ввечері Астакову звільнили, але не виключено, що її судитимуть за порушення спокою на публічному місці. Закордонні кореспонденти, яким було раніше сказано, що Астакова плянує цю протестну акцію в часі офіційної візити до Москви державного секретаря ЗСА Сайруса Венса, бачили цю сцену і зафіксували її на фільмову стрічку, яку опісля пощастило — всупереч заборони совєтських цензорів — передати за кордон. Сайрус Венс не підносив цієї справи в розмові з Андреєм Громиком, але речник Державного департаменту Годдінг Картер опублікував офіційне звідомлення, у якому говориться, що „ми жалуємо, що такий насильний акт був вжитий супроти пані Мек-Кліллен". Ця заява Державного департаменту, разом з протестом проти заборони передавати інформації, була узгіднена із Сайрусом Венсом. Опісля речники амбасади ЗСА в Москві відмітили, що справа Ірини Астакової є „нашою найдовшою і найтруднішою еміграційною справою". Совєтські чинники свою відмову дозволу на виїзд Астакової мотивують тим, що вона, мовляв, познайомлена з багатьма державними таємницями.

Головна Управа ООЧСУ веде акцію в обороні Мариновича і Матусевича

Ню Йорк, Н. Й. (ООЧСУ). — Головна Управа Організації Оборони Чотирьох Свобід України повела в останнім часі широкозакроєну акцію в обороні Мирослава Мариновича і Миколи Матусевича, двох членів Української групи нагляду за Гельсінкською угодою, яких совєтські власті засудили 30-го березня ц. р. на сім років ув'язнення і п'ять років заслання кожного. Суд над Мартиновичем і Матусевичем, як відомо, відбувся в містечку Васильків біля Києва. Пресові агенства твердили тоді, що ця чергова совєтська судова комедія відбувалася за закритими дверима, а органи КҐБ не хотіли допустити на залю суду навіть членів найближчої родини.

З канцелярії ООЧСУ вислано минулого тижня 536 оригінальних листів до американських законодавців — сенаторів і конґресменів з проханням заступитися за двох згаданих оборонців людських прав в Україні й інших українських політичних в'язнів, які перебувають в совєтських концтаборах, в'язницях і психіятричних заведеннях. Крім того, ГУ ООЧСУ плянує включити в оборону політичних в'язнів усіх своїх членів, які індивідуально звернуться листами і телеграмами до своїх сенаторів і конґресменів та впливових американських політиків і проситимуть їх заступитися за українських в'язнів.

КҐБ ТЕРОРИЗУЄ РОДИНИ ДІЯЧІВ ПРАВОЗАХИСНОГО РУХУ

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Серед самвидавних документів, які продісталися на Захід, є щораз більше свідчень про переслідування, шикани, нагляд і постійне терoризування не тільки активних оборонців за людські і національні права, але також їхніх родин і приятелів.

Нижче подаємо повний текст заяви брата Левка Лук'яненка, Олександра Лук'яненка з Чернігова, до прокуратора УРСР з 29-го січня 1977 року, як один з прикладів таких репресій.

„Прокураторові Української РСР від Лук'яненка Олександра Григоровича в м. Чернігові, вул. Рокосовського 49, кв. 36".

З А Я В А

15 січня 1977 року мою дружину Лук'яненко Валентину Тимофіївну викликав з відпустки її начальник до облстатуправління, де вона працює економістом.

Після короткої бесіди з начальником облстатуправління, їй представився працівник державної безпеки. З перших слів він повідомив, що він усе знає про нашу сім'ю, про мої нібито антирадянські націоналістичні настрої і додав, що „ваш чоловік — політично неграмотна людина і багато нарікає, а такі люди небезпечні, тому хай буде вам відомо, що скоро зробимо у вас трус і, якщо знайдемо щось, то будемо судити разом з братом Левком Лук'яненком.

Потім він накинувся на дружину за те, що вона в травні минулого року підписала протест в захист історика Валентина Мороза проти запроторення його до психіятричної лікарні ім. Сербського за діяльність в захист українських національних прав. Він показував при цьому конверт листа Левка Лук'яненка з адресою до Оксани Мешко в Києві з копією протесту, вилученого органами КГБ на пошті.

У січні ц.р. працівники КГБ потрапили також у Білорусію в село Кравцівку Гомельського району, де проживає мій тесть Жуков Тимофій Семенович. На цей раз працівники КГБ дали відповідну інструкцію голові сільради, який викликав тестя до сільради і в присутності інших людей взявся розпитувати, хто до нас приїздить. Як прізвище зята? Коли він приїздить? Що він привозить до вас? І сказав, щоб у майбутньому доповідали, коли він буде приїздити і все через те, що зять у вас політично ненадійна людина.

Тесть і теща — немолоді люди. Вони добре пам'ятають сталінські репресії, коли слово про політичну неблагонадійність означало смерть. Вони перелякалися, подумавши, що мене, мабуть, уже давно схопили.

Майже в кожній сім'ї є родич, який загинув у той недобрий час, і тому поняття у людей про свої права і свою людську гідність доволі своєрідні, тому ці дії КГБ є натяк на вороття минулих часів. Тесть, який провів усі роки війни з гітлеризмом і повернувся додому з нагородами на грудях та з пошматованими нервами, тепер у своїй власній хаті боїться слово в голос сказати — окрім погоди.

Ці дві справи, які проводило КГБ, були направлені на залякування, очевидячки, не тільки однієї моєї рідні.

У деякій мірі це їм вдалося, щоправда, щодо хворої серцем дружини, яка прийшла додому заплакана, з порушеними нервами; а від неспокою в сім'ї раз-по-раз створюються сімейні напруження і вона все частіше жалується на біль в серці.

Що ж до мене, то я ніколи не порушував закон і не виходив за межі тих прав, котрі надає мені держава і конституція УРСР.

Таким чином, я і мої рідні неодноразово зазнавали з боку КГБ погроз і залякувань.

Радянський закон і Заключний акт Гельсінкської

(Закінчення на ст. 3-ій)

КҐБ погрожує Л. Сірому арештом

Леонид Сірий з дружиною і дітьми

Ню Йорк. — Комітет оборони радянських політичних в'язнів інформує:

На Захід продісталися нові інформації про робітничий рух опору в СССР.

27 березня 1978 р. український робітник Леонід Сірий, автор відомого листа до Л. Брежнєва, вислав слідуючу заяву:

„Прошу Міжнародну Організацію Праці, а також всі незалежні від уряду профспілки світу та особисто Джорджа Міні захистити Клебанова і його групу, добиватися їх звільнення з в'язниці, а також надати всебічну моральну і грошову допомогу новоствореному вільному профсоюзові в СРСР.

27 березня 1978
дисидент, робітник Сірий"

6 квітня ц. р. Леоніда Сірого викликали до Одеського КГБ. Там сказав йому майор КГБ, щоб більше не контактувався з Заходом; що вільному профсоюзові (групі Володимира Клебанова) не дадуть розвинутися, що знищуть його в самому зародку. Майор КГБ рівнож заявив, що Сірого офіційно попереджують, щоб припинив будь-яку правозахисну діяльність. Дружина Сірого, Валентина, повідомляє, що Леоніда Сірого можливо й заарештують.

Сірого викликало КГБ тому, що він недавно передав на захід заяву до Джорджа Міні та західних профсоюзів. Комітет оборони радянських політичних в'язнів передав заяву до Джорджа Міні представникам Американської Федерації Праці.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Відкрили завісу

У другій половині березня ц. р. у київському Палаці культури „Україна" відбувався XXIII з'їзд ЛКСМ (комсомолу) України, який проходив під гаслом „перемоги інтернаціоналізму в КПУ і Комсомолі України" та з турботою, як пише газета „Культура і Життя", орган міністерства культури УССР і республіканського комітету Профспілки працівників культури у числі з 19-го березня ц. р. „про дальше вдосконалення стилю і методів діяльности комітетів комсомолу, організаторської і виховної роботи комсомольських організацій, формування у молоді (як довго?) марксистсько-ленінського світогляду". Головній темі дня, тобто „перемозі інтернаціоналізму в совєтській спільноті", організатори з'їзду, сучасні посталінські верховоди в Українській ССР, присвятили чимало часу, починаючи від „інтернаціональної" мови, якою користувалися широко партійні вельможі і їхні підручні з „ленінської" молоді, а кінчаючи гльорифікацією Леоніда Ілліча Брежнєва та звиличенням мови й культури „великого російського народу".

Очевидно, шлях до цих великих „інтернаціональних досягнень" показав молоді ставленик Москви в Україні Володимир Щербицький, який на останньому з'їзді КП України виголосив свою промову російською мовою. Слідом за ним пішли, зглядно „інтерналізувалися", всі інші партійні функціонарі, викинувши, мабуть, за вказівкою їх повелителів з Москви, українську мову з офіційних партійних та інших урядів. Не чути було української мови і на з'їзді комсомолу, ба навіть саме відкриття з'їзду, яке перевів перший секретар ЛКСМ України А. Корнієнко, відбулося в російській мові з коротким поясненням, „щоб усі розуміли про що йдеться". Слідували опісля цією „інтернаціональною" мовою й доповіді першого секретаря ЦК КПУ Щербицького та кількох інших промовців. Так то Компартія України відкрила занавісу, офіційно вже зрезиґнувала з української мови, даючи тим самим сиґнал партійному і комсомольському апаратові до переходу на панівну мову, якою й так уже від років користувалися партійні і урядові кадри в Україні, і то тоді, коли, наприклад, грузинські, вірменські, азербайджанські, литовські та інші комуністи ведуть затяжний змаг з комуно-московськими окупантами за право своєї мови в партії, уряді, шкільництві і культурних закладах. Останньо в західній пресі появляються вістки та розповідають новоприїжджі, що в Україні банки вже навіть чеків не приймають написаних українською мовою.

Єдиною доменою, яка ще до якогось часу зберігає українську мову, є література та нечисленні партійні газети, які являються інструментом пропаґанди Компартії. Але й там московські наглядачі нанесли чималого спустошення.

Оборона рідної мови стала одним з головних цілей руху опору в Україні. Вільні українці на поселеннях ще далеко не вчинили і не роблять усього можливого, щоб допомогти своєму поневоленому народові на батьківщині у цій рішальній боротьбі.

Приклад для Кремля

Чіле, як відомо, перебуває тепер під владою військового уряду, який у вересні 1973-го року шляхом державного перевороту повалив марксистський уряд президента Сальвадора Алльєнде. Проти цього військового уряду можна мати поважні застереження. Він бо, поваливши лівий уряд Алльєнде, не встановив демократичної системи в тій південноамериканській країні, натомість завів диктатуру правих кіл та ще й сьогодні порушує політичні і громадські права чілійців, хоча вже не до такої міри як зразу після державного перевороту. Однак треба зазначити, що у питанні політичних в'язнів ця диктаторська хунта виявилася багато більш гуманною, ніж такі „демократичні" країни, як Совєтський Союз, Куба та інші комуністичні держави.

Ще в 1974-му році чілійська хунта дозволила великій кількості політичних в'язнів, крім „найбільш небезпечних", виїхати з Чіле. У 1975-му році військовий уряд звільнив Лявру Алльєнде Паскаль, рідну сестру президента Сальвадора Алльєнде, і дозволив їй та майже одній сотні інших політичних в'язнів відлетіти до Мехіко. Відтак хунта кількома наворотами звільняла багатьох політичних в'язнів, включно з найближчими дорадниками Алльєнде, а в грудні 1976-го року звільнила з в'язниці лідера комуністичної партії Чіле, Люїса Корвальяна, і дозволила йому виїхати до Совєтського Союзу, в заміну за звільнення Москвою відомого російського дисидента Владіміра Буковського.

Минулої середи, 19-го квітня, військовий уряд Чіле проголосив загальну амнестію, яка стосуватиметься 280-ох політичних в'язнів, які перебували в чілійських тюрмах, та біля 1,200 осіб, які находяться в примусовому екзилі за кордоном з уваги на їхні „політичні провини". Ці примусові еміґранти тепер зможуть повернутися до Чіле.

Насувається логічний запит: чому Совєтський Союз, який в Об'єднаних Націях і на інших форумах постійно закидає чілійській хунті, що вона заперечує права людини і знущається над політичними в'язнями, не піде за прикладом Чіле та не звільнить із концентраційних таборів, в'язниць та закладів для умовохворих своїх політичних в'язнів: Валентина Мороза, Юрія Шухевича, Вячеслава Чорновола, Івана Світличного, Євгена Сверстюка, Ірину Калинець, Ігоря Калинця, о. Василя Романюка, Левка Лук'яненка, Миколу Руденка, Олексу Тихого, Мирослава Мариновича, Миколу Матусевича та тисячі інших політв'язнів, не тільки українців, і не дасть їм права на вільний виїзд із СССР? Кремлівські диктатори досі дозволили виїхати тільки маленькій горстці дисидентів, хоча постійно називають свою тюрму народів, Совєтський Союз, „найгуманнішим суспільством". Совєтські диктатори критикують чілійську хунту за погане трактування політичних в'язнів, але не тільки промовчують жахливу ситуацію в своїй власній імперії, але ще й представляють її „найдемократичнішою" та ставлять за приклад іншим.

Т. Леонтій
Голова ВО УНР.

ДО СПРАВИ РОЗВ'ЯЗАННЯ УНРАДИ

(1)

В щоденнику „Свобода" вже з'явилися деякі заяви з приводу декрету Президента УНРеспубліки М. Лівицького про розв'язання УНРади, зокрема заяви ред. І. Кедрина Рудницького і трьох членів Виконавчого Органу (всього до ВО належать 12 осіб) — д-р М. Бек, д-ра А. Жуковського і ген. В. Филоновича. Тому вважаю за свій обов'язок подати деякі вияснення у цій справі, хоч свідомий того, що ці вияснення не будуть вичерпні.

Починаючи, хочу ствердити таке: Поперше: УНРада є складовою частиною Державного Центру УНРеспубліки в екзилі, а не навпаки. Отже, часове розв'язання УНРади, передбачене нашою конституцією, цілком не вдаряє по цілості ДЦентру. Подруге: Якщо йдеться про консолідацію українських політичних сил, то вона мала здійснитися на базі Державного Центру як цілости (Президент і Віцепрезидент, Уряд чи Виконавчий Орган і УНРада, як законодавчо-контрольний орган в системі ДЦентру, при чому був час, коли цей останній орган, з огляду на обставини перебування на чужині, взагалі не існував), а не на базі УНРади.

Уряд (Виконавчий Орган) прийшов у певному моменті до переконання, що треба поставити внесок Президентові про розв'язання УНРади, а Президент прийняв цей внесок і видав відповідний декрет, що було зроблене на підставі виразних приписів нашої конституції. Причини цього кроку подані в декреті Президента, у внескові уряду і в його надзвичайній постанові: привернення правопорядку і дотримання законности в діяльності органів ДЦентру, організаційно-структуральні устійнення для усправлення чинности цих органів, вможливлення солідної підготови до 8-ої сесії УНРади і забезпечення, щоб майбутні сесії відбувалися в точно приписаному Законом реченці та пороблення дальших заходів для поширення консолідації, щоб ця остання не обмежувалася лише двома групами (УНДО п. Яворського і УРДП п. Воскобійника).

Наведені причини є здебільша адміністративного характеру (крім справи поширення консолідації). Відбуття сесії відтягалося недоцільно, бо дехто з чинників ДЦентру узалежнював їх від висліду консолідаційних розмов з трьома групами (зазначені вгори дві групи та ОУНз), а ці розмови тривали майже три роки і до останку не було ніякої певности, як вони мають закінчитися. Недоцільним виявилося також перенесення Президії УНРади на американський континент, бо брак контактів і взаємної поінформованости допровадило до неузгіднених дій на власну руку, а навіть недотримування виразних домовлень або іґнорування думок і поглядів інших чинників Державного Центру.

Грало свою ролю також рішення Президії УНРади з 4 лютого про негайне прийняття до УНРади двох опозиційних груп: УНДО п. Яворського і УРДП п. Воскобійника. Однак, не відповідає дійсності, ніби ВО і Президент висловилися проти прийняття цих груп до УНРади взагалі. Вони тільки вважали, що це прийняття мало відбутися в інший спосіб.

Ми (більшість ВОргану), а також і Президент, вважали, що перед прийняттям до УНРади т.зв. опозиційних груп треба вияснити, чи й далі ще існують ті глибокі програмово - концепційні розходження, які допровадили до того, що згадані групи опинилися, після 7-ої сесії УНРади в кінці 1972 р., поза її складом. Таке вияснення мало статися на підставі недвозначних заяв опозиційних груп в таких справах: 1. Чи вони визнають резолюції 7-ої сесії УНРади, в яких стверджувалося, що УССР не є українською державою і продовженням УНРеспубліки, а тільки накинутою Москвою окупацією; що в Україні росте рух спротиву, який разом з рухами спротиву інших поневолених народів допровадить до упадку російської совєтської імперії, а це одиноко може здійснити відновлення суверенної і соборної української держави; що не можна покладати надії на лібералізацію в СССР, бо там ми спостерігаємо поворот до сталінського терору; що ДЦентр УНРеспубліки є законним речником і репрезентантом самостійницько - державницьких прагнень українського народу в протиставленні до накинутого Москвою узурпаторського „уряду УССР". 2. Опозиція мала вияснити своє відношення до УДРуху, який виступає проти ДЦентру НУР, діячі якого заявляють, що треба орієнтуватися на „леґальні методи боротьби" в Україні (що включає в себе визнання „леґальности" УССР) і в якому головну ролю грає ОУНз, яка не відкликала своєї колишньої заяви, що ДЦентр й уряд УНРеспубліки в екзилі є „віджилий, зайвий і шкідливий". 3. Опозиція мала дати вияснення, чи вона приступає до УНРади з метою співпраці з перебуваючими в УНРаді партіями і представниками Громадського сектору, чи для того, щоб „перебрати владу" в свої руки, підпорядкувати всю політику УДРухові та усунути дотеперішніх діячів ДЦентру, як це було недвозначно стверджено в одному проєкті, виготовленому п. М. Воскобійником.

Цих всіх справ вияснено не було. А поза тим приходять формальні моменти. За приписами нашої конституції (яких, однак, не буду цитувати й обговорювати, бо це зайняло б дуже багато часу і місця), дві опозиційні групи мали бути прийнятими до УНРади не Президією, а сесією УНРади. Цього не було дотримано: чомусь не хотіли почекати на близьку вже сесію, як наш найвищий орган, а конче вже прийнято рішення в цій складній справі.

Із сказаного вище, що консолідація відбувається на базі ДЦентру, а не лише на базі одної його складової частини, УНРади, ясно випливає, що всі чинники ДЦентру мають не тільки право, але й обов'язок брати участь у консолідаційних заходах і висловлювати щодо них свою опінію. Так ця справа і починалася, коли Президент, як найвищий чинник ДЦентру, доручив вести цю справу трьом особам: Віцепрезидентові, як своєму заступникові, представникові ВО, ред. В. Біляїву, а також представникові і членові Президії УНРади І. Кедринові-Рудницькому.

[Продовження буде]

Софія Наумович

ФІЛЬМ ПРО ҐУЛАҐ

„Жіноча кампанія за совєтське жидівство" (Вімен Кемпейн фор Совєт Джюврі) з Англії роздавала летючку французькою мовою, яка запрошувала подивитися на фільм, виконаний в Ізраїлі „У країні ҐУЛАҐ-у", що мав іти три останні дні березня ц.р. у Парижі.

Нелегко було повідомити українців вчасно, то ж присутніми були тільки ми удвійку з д-р Лесею Піснячевською. Як пояснювала летючка, цей коліровий фільм, 16 мм, призначений для телевізії, виконаний за документами, що таємно продісталися з СССР, включає теж інтерв'ю з колишніми в'язнями, як Раїса Палатник, Йосип Мешенер, Юрій Вудка, Яків Раскін, Григір Берґман і Авраам Шіфрін. Зробили його літом 1977 р. в Ізраїлі, — „Дослідний центр тюрем, психушок і таборів в СССР" та Християнська американська організація „Ісус і комуністичний світ".

Й ось побачили ми на початку кілька кадрів з балтицького фільму, що йшов м.р. у французькій телевізії, з каґебістами, собаками і кільчастими дротами та в'язнями, втисненими у вантажні авта. А далі — нутро „кам'яних мішків" у Владімірській тюрмі, в'язнів чоловіків і жінок, у рваній одежі або строкатих ватянках, та, зокрема, дітей за дротами, що зробило на глядачів особливе враження. А крім того пересувалися постаті: Патріярха Сліпого, Валентина Мороза, В'ячеслава Чорновола, Михайла Сороки та ще інших, що годі було записати. З ними черґувалися автори розповідей, згадані вгорі, зокрема головний автор фільму — Авраам Шіфрін. Окремо показали чужинців, які досі існують у совєтських тюрмах: американці, французи, англійці, німці, турки, японці, іранці, єгиптяни й йорданці. А далі табори Воркути й Архангельська, тюрми: Луб'янка, Лефортово, Бутирка, психушки: Москви, Дніпропетровська (Шаваловка, Кащенко, Ігрен), у яких, крім в'язнів, показані теж москалі-садисти з КҐБ. Цікаво, що серед в'язнів були тільки українці, жиди, литовці та переслідувані за віру, з пастором Ґ. Вінсом. Ніяких в'язнів-москалів не названо.

Після фільму, молода жінка — від організаторок повідомила, що промовлятимуть ще румун, (здається Пасіка), з Букарешту та Моше Зальцман — два найновіші прибулі на Захід, але перед тим виступить ще Наташа Ґорбанєвская, яка має багато „застережень" до цього фільму. Критикуючи, вона намаглася применшити враження, мовляв, „автори фільму поміщали епохи сталінську з сучасною" — так наче б то мало якесь значення, а також „дітей у в'язницях і таборах немає", вони в „дитбудинках", і взагалі тепер у СССР „масового терору немає". Тут вона тільки забула додати, що якщо є якісь полегші в тюрмах і таборах, — то тільки для москалів, бож українців трактують якнайгірше й зовсім не випускають, а жидів переслідують антисемітизмом і часто побивають, а єдині їхні оборонці, — це українські в'язні. То ж виступаючи проти фільму, Ґорбанєвская не добилася успіху, ще тимбільше, що наступний промовець — румун-комуніст, якого покарали тільки за те, що підписав звернення письменника Ґоми до Бєоґраду і йому „порадили" виїхати на Захід, підкупивши туристичний паспорт, — не говорив про ніякі „полегші" навіть у сателітних країнах. Та ще досадніше виступив колишній комуніст зі Заходу, Моше Зальцман, якого партія вислала до „совєтського раю", в якому нічого „райського" не було, натомість за найменшу критику його ув'язнили і заслали до концтабору. Його товариші-комуністи всі вигинули там, а він врятувався тільки тому, що був кравцем. Пошивши якесь убрання КҐБістові, йому всипали трохи густішої „каші" (так він і назвав) і він мав більше сили витримати, поки, як жидові, йому не вдалося повернутися у „гнилий Захід" та залишити СССР — який є нічим іншим, як „одною великою тюрмою людей і народів." Це останнє окреслення він викричав голосно й дістав за те спонтанні оплески усієї залі. А „критика" Ґорбанєвської залишилася пустим звуком...

Лука Луців

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Харитон Довгалюк. СПОВІДЬ АНДРІЯ ЗАСЛАВСЬКОГО (Повість). Видавництво Юліяна Середяка. Буенос-Айрес, 1977, ст. 264. Обкладинка роботи мистця проф. Мірка Пилишенка (Ціна 6 долярів).

В книжці надруковане „вступне слово" проф. Павла Маляра під заг. „Реабілітація реалізму" (ст. 7-13), про яке згадаємо пізніше, а тепер зачнемо від заяви автора, в якій він пише, що „повість „Сповідь Андрія Заславського" написана від першої особи, але це не значить, що мова йде про автора". Автор твердить, що „насвітлені в цій повісті події взяти з життя, вони правдиві". Але зараз же додає, що „якщо є незначні відхилення (від правди — Л.Л.), то тільки тому, що автор пробував звичайні факти подати в мистецькій формі". Це твердження автора не дуже то на місці, бо „мистецька форма" не вимагає неправди. Та ми побачимо, як це в повісті показав автор, який хотів змалювати життя української людини в двох світах: під московсько-комуністичним режимом та в Америці.

В першій частині повісти Довгалюк оповідає про дитинство свого Героя Андрія Заславського, про його студентські роки, працю в комуністичній редакції, про участь в Другій світовій війні та відвідини рідного села в 1945 році, з якого мусів втікати, бо совєтська влада мала його заарештувати, як буржуазного націоналіста". Від 186-ої сторінки до кінця повісті Андрій живе в Америці, і тут він має такі успіхи, які навіть не снилися бідному українцеві. Він стає лідером світової фірми „Епік" яка продукувала фото-копіювальну машину. Ця фірма затруднювала п'ятдесят чотири тисячі людей різних фахів, її загальні прибутки досягли трьох мільярдів долярів. Наш герой, один із лідерів цієї фірми, Заславський мав вже вісім мільйонів долярів власного майна.

Андрій Заславський не забував ніколи про Україну",він обильно давав пожертви на українські цілі, належав до всіх центральних українських організацій і товариств, хоч знав, що „кожний його крок в Америці пильнувала російська розвідка".

А тепер пригадаймо собі передмову проф. П. Маляра під заг. „Реабілітація реалізму". П. Маляр пише, що Довгалюк „дав читачам чотири книжки гарної реалістичної прози" і нарікає одночасно на те, що досі „не мав свого рецензента, що впровадив би його в літературу". Та це „може і добре... бо таким чином письменник оминув лиху долю з втручання до його творчости". Ось же: корисні авторові рецензії, чи ні?

В дійсності воно було так. Харитона Довгалюка „ввів у літературу" д-р Іван Кмета-Ічнявський, який написав передмову до третьої його книжки „Соколова дочка", яка вийшла була в 1973 році. Сам автор цієї повісти дякував авторові цих рядків за те, що „ввів його в літературу", написавши рецензію на його повість „Соколова дочка" в „Свободі" ч. 76 з 23-го квітня 1974. Тепер П. Маляр вже втретє вводить Довгалюка в нашу літературу...

Ми гратулюємо авторові „Сповіді Андрія Заславського" його успіхів, як це зробили були ми, пишучи про попередню його повість. Тоді підкреслювали ми те, що автор „Соколової дочки" писав про українців в Америці, бо інші наші прозаїки чомусь то бояться американської тематики. Не так Довгалюк. Він привітав свого героя до Америки і каже йому тут робити мільйони. Все тут діється американським темпом, бо одним героєм є розвідчик найвищої ранги, а справа так заплутана, що її щасливо розв'язати можуть тільки особи із детективними здібностями. Читач листкує сторінки з цікавістю, чим це все скінчиться, і вкінці довідується, що московсько-комуністична розвідка програє і Андрій Заславський залишається в Америці зі своїми мільйонами... І своїм українством.

Та і при цій повісті, як і при „Соколовій дочці", хотіли б ми звернути увагу авторові на дещо. Його критик проф. П. Маляр несправедливо пише про „реабілітацію реалізму" в творі про Андрія Заславського, який таким темпом швидким здобуває мільйони...Хто в це повірить? І хто зможе повторити за Малярем, що „Довгалюк наближається в засобах мистецького зображення до Нечуя-Левицького й Франка"? Залишім всякі порівняння, бо вони нічого не дають читачеві, хіба що показували б цитати з творів даних письменників. Маляр ще згадує Мирного, Підмогильного, Смолія й Боднарчука... Наприкінці Маляр написав правду: „Довгалюк не наслідує й не взорується, а є собою".

Автор повісті в розмові з автором цих рядків сказав, що герой його твору, Андрій Заславський, „як на сповіді, пригадує та складає звіт, як він ішов свою стежку життя". Пізніше він з усміхом додав: „Я ж, як автор, чекаю на справжню сповідь від критика", себто від мене.

Герой Заславський щиро сповідається з того всього, що з ним діялося в Україні, Німеччині й Чехії. Він

(Закінчення на ст. 3-ій)

ЗАЯВА ВІТАЛІЯ КАЛИНИЧЕНКА

I

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — В серпні 1977 року В. Калиниченко заявив, що він зрікається совєтського громадянства й у заяві до Президії Верховної Ради СССР з'ясував причини свого рішення, вказуючи зокрема на політику русифікації в Україні і на її наслідки.

Нижче друкуємо повний текст цього документу, без будь-яких мовних поправок.

„До Президії Верховної Ради СРСР, Москва
від Віталія Калиниченка, дискримінованого за вільнодумство з Васильківки на Дніпропетровщині, вул. Щорса 2.

ЗАЯВА
про зречення радянського громадянства

19 березня 1976 року я вийшов з-під варти, після відбуття десятирічного ув'язнення, якому мене піддали тільки за те, що я хотів покинути СРСР.

7 квітня 1976 року прокурор Васильківського району, Дніпропетровської области санкціонував постанову, якою я підлягав адміністративному наглядові впродовж 12 місяців за місцем мешкання, а 12 березня 1977 року цей нагляд безпідставно і незаконно було продовжено ще на 6 місяців.

Це значить — я перебуваю під домашнім арештом, для мене встановлено командантську годину. І я постійно зазнаю морального та психічного терору.

Опріч того, 5 березня 1977 року мене було викликано до Дніпропетровського обласного управління КҐБ, де заступник начальника управління, полковник Капустін заявив мені, що обласна прокуратура ресанкціонувала мій арешт на підставі того, що я ознайомив декілька осіб з текстом, яким повідомлялося про створення Громадських груп сприяння виконанню Гельсінкських угод в Україні та Москві. Але за словами полковника, органи КҐБ нібито, покищо мене не заарештували зі своїх особистих міркувань. Того ж дня, за стінами мурованого будинку КҐБ було складено протокол про оголошення мені перестереження згідно з указом Президії Верховної Ради УРСР з 25 грудня 1973 року. Тим протоколом мої дії кваліфікувалися як „распространение политически вредных намерений", що, нібито, несуть шкоду державним інтересам і безпеці СРСР.

Після того, 4 квітня цього року, за місцем моєї праці, таємно від громадськости відбувся т.зв. „збір громадськости" кількістю семи профільтрованих осіб. За задумом органів КҐБ цей „збір" повинен був ствердити від імени „громадськости" каральні дії органів КҐБ щодо мене.

Дириґував цим „збором" керівник обласного управління Кустарьов, який цього дня особисто приїхав до Васильківки. Так, Кустарьов зателефонував учасникові „збору" — т-шу Івану Демченкові, наказавши обов'язково виступити й осудити мої дії та мої національні погляди.

Десять років ув'язнення в таборах примусової праці і психіятричної тюрми я відбув не за злочин, бо на передодні арешту керувався принципом висловленим статтею 13 Загальної Декларації прав людини. Ця стаття проголошує невідємне право кожної людини покидати будь-яку країну, у тому свою власну.

Тож, відбувши покарання за ці дії, я не тільки не повинен був підлягати офіційному адміністративному наглядові, а й взагалі, зважуючи статтю 13, мав би право на повну реабілітацію.

Але радянські чинники, оголошуючи себе ледве не головним ініціятором укладання і ухвалення Декларації, категорично забороняють еміґрацію з Радянського Союзу, а осіб, що прагнуть покинути СРСР таврують зрадниками Батьківщини і засуджують повним обсягом драконської статті 56 КК УРСР (стаття 64 КК РСФСР), за якою жертва може бути покарана 10-15-річним ув'язненням, або стратою.

Так Радянський Союз кваліфікує дії, скеровані на реалізацію права, що його проголошує стаття 13 Загальної Декларації прав людини.

Разом з тим внутрішня життєва атмосфера в СРСР стає чимдалі нестерпною.

Фактично смертному вироку піддано керівника Громадської групи сприяння виконанню Гельсінкських угод на Україні, важкохворого інваліда війни, поета Миколу Руденка, а члена Групи, учителя історії Олексу Тихого засуджено на довічне ув'язнення в концентраційних таборах примусової праці особливого режиму тільки за те, що вони, ідучи за принципом ствердженим статтею 49 Декларації і з гуманітарно-правних мотивів виявляли порушення прав людини й основних свобід, що їх передбачають пункти Прикінцевого акту наради в питаннях безпеки і співпраці в Европі, підписаного й Радянським Союзом.

Чекають на розправи ще 7 членів Гельсінкських груп в Україні, Москві, Грузії. Систематичного цькування, морального і фізичного терору зазнають інші члени згаданих груп та їхні прихильники.

Тисячі вільнодумців перебувають в концентраційних таборах і психіятричних тюрмах за свої політичні, національні та релігійні переконання.

В країні відроджено культурно-ідеологічний сталінізм.

Густий туман ошуканства заволодів усі ділянки суспільного життя. Уряд, що не вірить ані в комунізм, ані в будь-який марксизм (а він твердо вірить у майбутню світову імперію — Велику Росію) обдурює народ, обіцюючи йому колись подати вдостань ситої їди. Обдурює своїх керівників робітник, стаючи членом комуністичної партії, лише заради того, щоб „прямо жити".

Серед усього народу панує страх.

Тільки через страх людей попасти в неласку, партійним чинникам щастить виганяти народ вихідними днями на т.зв. „комуністичні суботники", на безплатну роботу, нібито на користь „фонду миру", ... (нечітко) Дарма, що у такий робочий день люди не тільки не отримують платні за свою працю, з них ще вираховують максимальну... (нечітко)

Все ж йдуть, обурюються і йдуть й вони ... (нечітко) можливої дискримінації. Страх — єдиний чинник, що заставляє народ йти до „виборчої" дільниці, щоб „виконати свій обов'язок", кинувши до скриньки наперед схвалений бюлетень.

(Продовження буде)

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

правду сказав, що в еміграційній частині його життя насвітлено „драму життя, найстрашнішу, яку людина може перенести". Та Заславський оповідає про свої мільйони з такими перебільшеннями, це такі фабульні гіперболі, що читач вагається йому повірити, і тому нерадо давав би йому розрішення.

Ви, як автор, Пане Довгалюк, маєте про це пам'ятати в майбутньому, коли працюватимете над своїми творами і бути реалістом.

„Сповідь Андрія Заславського" прочитає кожний, хто візьме її в руки. І варто її прочитати, бо вона пригадає нам те, що ми всі переживали під час Другої світової війни і пізніше, коли московська рука хотіла нас досягнути і у вільному світі.

В книжці світлина автора.

Дмитро Левчук. З ПОДОРОЖІ ПО ЕВРОПІ. 1969. В СУЧАСНІЙ ЕВРОПІ 1975. Кліфтон, Н. Дж. — Компютор Петра Ямняка — друк Ню Йорк, 1978, ст. 79. Накладом Ірини Левчук — дружина Автора.

Читачі „Свободи" напевно ще пам'ятають сумну вістку про те, як це 18-го липня 1977 року в автовій катастрофі у Філядельфії згинув був Дмитро Левчук — загальновідомий автор статтей про совєтську Україну в щоденнику „Америка", в яких показував забріханість московського комунізму, що, поневолюючи Україну, — одночасно писав про її визволення.

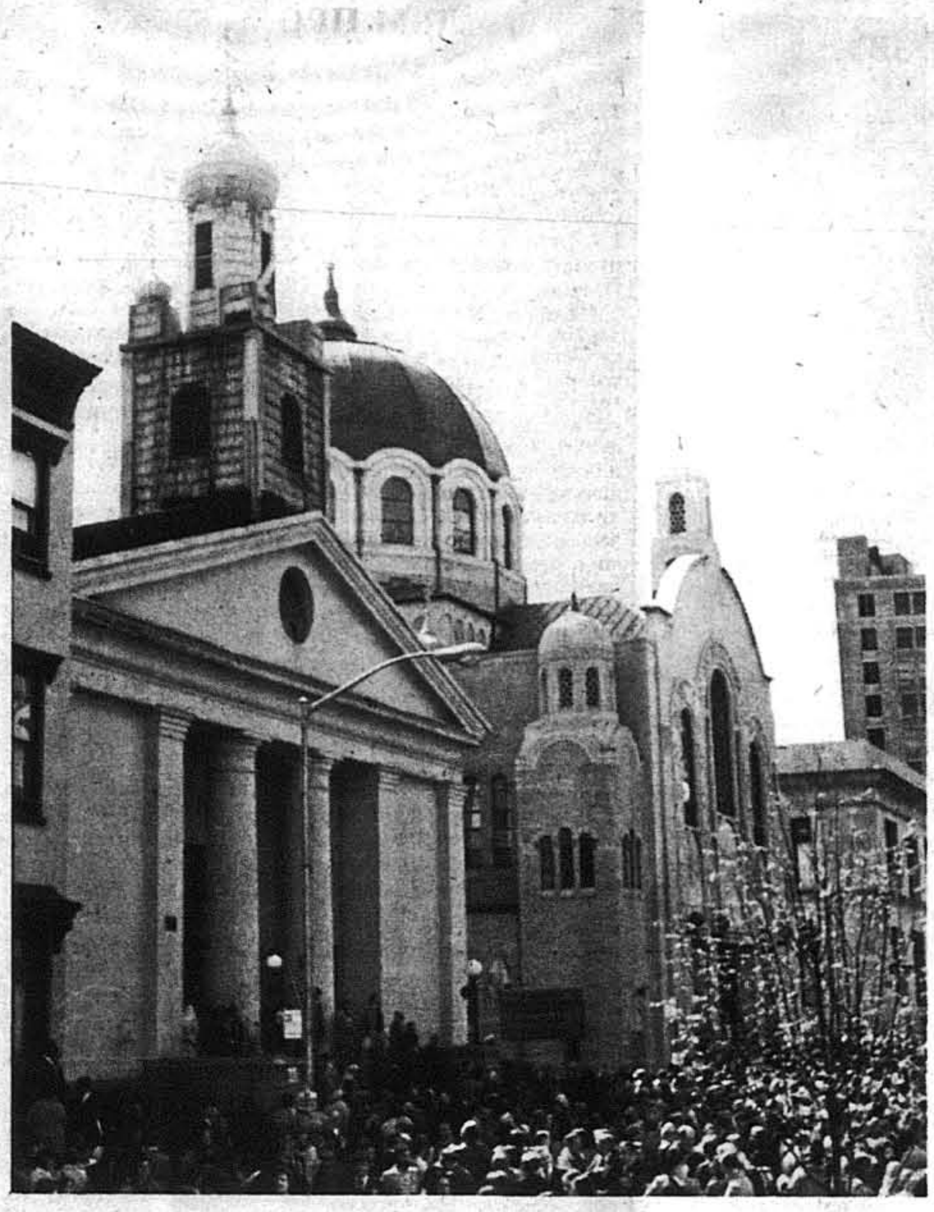
Дмитро Левчук знав добре совєтське право, чи радніше беззаконня, і тому цікаво нам читати, що він думав про европейські країни, які свобідно розвивалися від найдавніших часів, незнаючи ані московського царського абсолютизму, ані теперішньої, ніби міжнародної, а в дійсності знову ж таки московської диктатури — „пролетаріяту — що рівняється диктатурі шовіністичної Москви.

Покійний Дмитро Левчук двічі їздив по Европі. В 1969 році він із дружиною Іриною, з роду Чалій, відвідав був Англію, Францію, Німеччину, Швайцарію й Італію, а в 1975 був ще в Еспанії, Монако, Бельгії, Австрії та Голляндії. В тому ж році Левчук вдруге побував у Франції, Італії й Німеччині.

Автор закінчив свої враження з подорожі по країнах Европи такими словами:

„В історії країн Европи дуже багато аналогій, дуже повчальних в дорозі наших прагнень до незалежности України. Їх треба всебічно вивчати, прикладати до нашої дійсности й використовувати в нашій практичній діяльності".

ПОСВЯЧЕННЯ НОВОГО ХРАМУ СВ. ЮРА В НЮ ЙОРКУ

Перед врочистостями благословення нового храму св. Юра (на фото справа), тисячі народу поступово заповнювали 7-му вулицю, біля якої стоїть також стара, церква св. Юра (на фото зліва)

Світлив: Ігор Длябога

Дипломовий концерт Ляриси Крупи

В нас мало музичних критиків і тому часто буває, що учитель пише про свого колишнього учня. З другого боку наша спільнота бажає інформацій про молодих талановитих музик, які вже звернули на себе увагу загалу.

Нещодавно відбувся дипломовий концерт Ляриси Крупи в Пібоді Консерваторії в Балтіморі. На цьому вибагливому музичному терені Лярнса Крупа зацікавила публіку виконанням творів трьох різних стилів, особисте переживання яких вона зуміла передати слухачеві. Це не диво, бо Л. Крупа належить до „почесної" програми в Пібоді Консерваторії і до кількох найбільш надійних студентів в цій знаній музичній школі.

Бетговена „Андапте фаворі" у виконанню Л. Крупи зразу виявило її вроджену музикальність, темперамент, прецизний ритм і м'який, звучний тон. З демонічним розмахом вона заграла сонату Прокоф'єва і швидко потому вона переставила себе на змінливонастроєву „Крайслеріяну" Шумана з її інтимною контемпляцією, поезією звукових образів, захованих у закутках людської душі та з поривами духа, що не знаходить те, за чим шукає.

Гра Л. Крупи має суґестивну силу. Її тонкий особистий світ відчування має в собі щось нового. Техніка Л. Крупи розвинулася в напрямі щораз більшої вільности, а це дає їй можливості все краще висловити свою власну одуховлену і емоційно витончену звукову фантазію.

Учитель Л. Крупи проф. Фернандо Лярес, підготовляє її до міжнародних конкурсів, а це також є доказом того, що Ляриса Крупа йде вперед і що ставиться серйозно до своєї вибраної професії.

Д. К.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

КҐБ ТЕРОРИЗУЄ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

наради ґарантують спокій громадян від зазіхань бюрократії, тому перелічені факти дій КҐБ є протизаконними, і у зв'язку з цим, я прошу Вашого втручення у цю справу задля збереження спокою моєї рідні.

Копію цієї заяви направляю до Української громадської групи сприяння виконанню в УРСР умов Гельсінкської наради для реєстрації факту порушення прав людини.
29 січня 1977 року".

Як приклад постійного теророризування колишніх в'язнів, подаємо заяву Василя Овсієнка, учителя з села Леніне Радомильського району, Житомирської области, з 22 жовтня 1977 року.

Овсієнко закінчив Київський університет в 1972 році і працював учителем української мови і літератури в селі Ташань, Переяслав-Хмельницького району, Київської области. 5-го березня 1973 року його арештували і засудили на 4 роки ув'язнення за „антирадянську аґітацію і пропаґанду" (стаття 62, ч. 1 КК УРСР). 5 березня 1977 року Овсієнка звільнили з ув'язнення в Мордовії, але йому відмовили у праці за професією. Крім того, йому постійно погрожують новим ув'язненням за участь у будь-якій громадській активності. У висліді Овсієнко рішився виїхати з СРСР і просить допомогти йому в цьому. Нижче його звернення:

„Моїм адресатам — Рідним, друзям, знайомим і незнайомим.

Сьогодні, 22 жовтня 1977 року, мене на підставі Указу Президії Верховної Ради СРСР від 25 грудня 1972 року попереджено, що якщо я надалі допущуся вчинку, котрий би завдавав шкоди інтересам держави, то вдруге буду притягнений до кримінальної відповідальности (5.3.1973 року я був ув'язнений за ст. 62, ч. 1 КК УРСР на чотири роки).

Вказуючи на це та на інші обставини, я надалі утримуватимуся від будь-якої громадської активности. Одночасно я починаю клопотатися про дозвіл мені на виїзд за межі СРСР і прошу всіх, хто може, більше допомогти мені в тому.

Овсієнко Василь Васильович 260387, с. Леніне Радомильського району Житомирської области".

Літературно-мистецький вечір М. Гармаш і Р. Василишина в Мейплвуді

Мейплвуд, Н. Дж. (Л.К.) — Українські громадяни Ірвінґтону, Нюарку, Мейплвуду, Савт Оренджу та з інших околиць Нюджерзького стейту, численно прибули на літературно-мистецький вечір гостей з Філядельфії Міри Гармаш і Романа Василишина, що відбувся тут стараннями 75-го Відділу, у суботу, 25-го лютого ц.р., о год. 6-ій вечора, в гостинній залі української православної церкви св. Вознесення.

У програмі, тривання точок якої були обраховані з презицією до секунди, ведуча вечором і заразом голова 75-го Відділу пані Таїса Рак-Бровн коротко зупинилась на біографіях обох мистців, а відтак за чергою пояснювала і заповідала окремі точки програми. Роксоляна Чорпіта та Роман Кнігницький, члени Театральної Студії Молоді при „Театрі у П'ятницю" у Філядельфії під керівництвом Володимира Шашаровського, своїм виступом не тільки показали свою професійну вмілість, але й гарною українською мовою та доброю декляматорською інтерпретацією поезій М. Гармаш зразу встановили контакт поміж творами поетеси і публікою. Роксоляна Чорпіта рецитувала поезії зі збірок „Віднайдені роки", „Срібна свиріль" та кілька сатиричних віршів; Роман Кнігницький рецитував поезії зі збірки „Райдуга в пітьмі", переклади віршів з англійської, німецької та французької мов і уривки з поеми „Марія Люїза". Опісля спільно — Роксоляна Чорпіта і Роман Кнігницький рецитували поему „Поет на чужині" при фортепіяновому супроводі Лідії Бульби; музику до своєї поеми написала Міра Гармаш.

Поміж окремими точками програми на фортепіяні відіграла сонату Скарлатті, Ноктюрн Шопена та Арабеску Деб'юссі — піяністка Уліта Ольшанівська.

Програма вечора закінчилася виступом самої авторки, яка має вже низку літературних вечорів і втішається популярністю серед публіки; вона прочитала ще декілька поезій із своїх збірок.

Друга частина програми включала виставку мистецьких праць Романа Василишина, графіка якого була не тільки чорно-біла, але й різноколірна, зокрема переважав світлокремовий і синяво-білявий кольорит. В комплект його графічних праць входили: лінорити, дереворізи, цинкорити, ембоссографи, мезотинти, акватинти, шовкодруки, деревограв'юри, офорти та інші, разом 36 картин, біля яких із зацікавленням зупинялась публіка.

Молоді союзянки, членки цього ж Відділу, постаралися про буфет і біля столів за перекускою присутні зустрічаючи своїх знайомих, обмінювались враженнями з цього небуденного вечора.

В глибокому смутку повідомляємо наших Приятелів та Знайомих, що в середу, 5-го квітня 1978 року, по довгій недузі, на 66-му році життя відійшов від нас наш Любий МУЖ, ТАТО і ДІДУСЬ

бл. п.

МАРІЯН ШЕВЧИК

ПОХОРОН відбувся в суботу, 8-го квітня 1978 р., з церкви Преч. Діви Марії в Картерет, Н. Дж.

Просимо спом'янути Покійного в Ваших молитвах.

Дружина — АНГЕЛИНА
Донька — ХРИСТИНА з мужем і дітьми

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, відійшов у Вічність, дня 1-го квітня 1978 р. МУЖ, БАТЬКО і БРАТ

бл. п. МИХАЙЛО ДЗЯПКА-БЛАГУТА

Щісю дорогою складаємо від серця щиру подяку Всечеснішим Отцям Парафії св. Володимира і Ольги в Чікаго, за відвідини у шпиталі і за переведення похоронних відправ. Особливу подяку з глибини наших сердець складаємо д-рові Александрові Фарійонові за його надзвичайно дбайливу опіку для бл. п. Михайла вдома і в шпиталі. Щира подяка для д-ра Володимира Кучерепи. Рівнож сердечна подяка хорові „Прометей" за милозвучно відспівану Панахиду.

Дякуємо похоронному заведенню п. Капи за надзвичайно совісну обслугу. Дальші подяки складаємо для д-ра М. Головатого за виголошене слово над домовиною. Родині Марті Токарчук і Іванові Худобі з Торонта за участь в похороні і пожертви. Братству св. Андрея за почесну стійку з прапором. Визвольному Фронтові і Народній Помочі за квіти. Родині, Приятелям і Знайомим за участь в похоронних обрядах, квіти і пожертви на Служби Божі та інші цілі.

Усіх Вас, що висловили співчуття у нашому горю, нехай Всевишній щедрить Вас своїми ласками.

Горем прибиті:
дружина — МАРІЯ
сини:
ТАРАС з дружиною
ЛЕВКО з родиною
ІГОР
пасерби:
МИКОЛА з родиною
ВАЛЕНТИНА
сестра — КАТЕРИНА СКУБ'ЯК з родиною

У глибокому смутку повідомляємо наших Приятелів і Знайомих, що в четвер, 20-го квітня 1978 р., ненадійно, відійшов від нас на 66-му році життя, наш Дорогий ТАТО, ДІДО і БРАТ

бл. п.

СТЕПАН ВІЗНИЦЯ

ПАНАХИДА — в неділю, 23-го квітня 1978 р., о год. 7-ій веч., в каплиці Browiak Funeral Home, Whippany Rd., Whippany, N.J.

ПОХОРОН в понеділок, 24-го квітня 1978 р., о год. 11:30 ранку з церкви св. І. Хрестителя, Виппані, Н. Дж. на цвинтар Gate of Heaven, E. Hanover, N.J.

Горем прибиті:
доньки:
ОЛЯ БУРА з чоловіком МИКОЛОЮ і сином МАРКОМ
МАРІЙКА ВИЖНИЦЬКА з мужем ЯРОСЛАВОМ і дітьми ЛЮБОЮ і ЮРІЄМ
брат — ІВАН ВІЗНИЦЯ
сестри:
АННА ҐЕБА
КАТРЯ ГУМЕННА
з Родинами в Україні

У глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що дня 21-го квітня 1978 року, ненадійно, упокоїлась в Бозі, наша Найдорожча МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

бл. п.

ТАТІЯНА ПОЛЕГЕНЬКА

проживши 77 років.

ПОХОРОН у вівторок, 25-го квітня 1978 р., з похоронного заведення Ковальчика в Джерзі Сиґі, Н. Дж. до української православної церкви св. Софії в Байоні, Н. Дж., а опісля на український православний цвинтар в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
чоловік — ФЕДІР
сини:
ВІКТОР з дружиною АНГЕЛИНОЮ і сином ВОЛОДЕЮ
ВАСИЛЬ з дружиною СТЕФАНІЄЮ і дітьми НАДІЄЮ і ТАРАСОМ
внучка — ГАЛЯ з чоловіком ЯРОСЛАВОМ ЗЕМЛЯЧЕНКОМ і дітьми ХРИСТЕЮ і МИКОЛОЮ
та ближча і дальша Родина в ЗСА і Україні

У СУМНІ РІЧНИЦІ ТРАГІЧНИХ СМЕРТЕЙ НАШИХ ДОРОГИХ

бл. п. ЕДВАРДА ХОМИ

39-та РІЧНИЦЯ СМЕРТИ — нар. 13-го квітня 1916 р. у Холмі

і

бл. п. ОСИПА ХОМИ

старшини Першої Української Дивізії „Галичина", ; чка боїв під Бродами і командира УПА, нар. 22-го січня 1915 р. у Відні

будуть відправлені

у вівторок, 2-го травня 1978 року

СЛУЖБИ БОЖІ

о год. 8-ій ранку, у церкві св. Михаїла у Ню Гейвен, Конн.;
о год. 8-ій ранку, в церкві св. Йосифа у Йорку, Па.;
у церкві св. Варвари у Відні, Австрія.

Просимо Приятелів і Знайомих про молитви у цей день за Їхні душі.

Рідня

СПОРТ

Редагує О. Твардовський

Вісті УСВТ „Чорноморська Січ"

„Ч. Січ" — Ріритан С.К. 4:2 (0:2)

Ріритан, Н. Дж., 2-го квітня. — Перші лігові вмагання, другої рунди сезону копаного м'яча, які „Ч. Січ" закінчила важливою перемогою, вислідом 4:2. В першій половині „Січовики" мали більше з гри, частіше володіли м'ячем, але господарі зуміли здобути ведення — 2:0.

Після перерви наші футболісти допустилися кількох тактичних помилок, одначе виявили сильну волю і завзяття, завдяки чому володіли ініціятивою та остаточно змусили воротаря господарів, чотирикратно витягати м'яч із сітки воріт Ріритан. На відмічення заслужив Володимир Леонів, який після кількарічної перерви повернувся до складу дружини „Ч. Січі" і в цій першій грі відзначив свій поворот „гет триком", здобувши в ній три ґолі. Четвертого ґоля із далекої віддалі стрілив капітан дружини Анатолій Охрименко.

„Ч. Січ" — „Монтазолі". С.К. 7:0 (3:0)

Юньйон, Н. Дж., 9-го квітня. — У черґових першенських змаганнях І-ої Дивізії Шейфер Ліґи, Ню Джерзі, що відбулися на площі Фарчерс Гров у Юньйон „Ч. Січ" розгромила італійський клюб „Монтазолі" високим вислідом — 7:0.

До перерви „Січовики" вели 3:9, що його здобули, двократно Роман Ранич і Вол. Леонів. У другій половині Леонів підніс вислід до 4:0, черґові ґолі стрілили: юньйор Ідорійо 22, і Степан Касіяненко, який теж після кількох років вернувся до складу нашої дружини.

Після цих змагань „Ч. Січ" займає у показнику табелі гор І-ої Дивізії 6-те місце на усіх 12 клюбів, маючи здобутих 12 точок і 28:25 відношення ґолів. Склад „Ч. Січі": О. Фурман, Ю. Бакун, Мельник, Нагорняк, Колес, Охрименко, Ганич, Касіяненко, Ідорійо, Леонів, Ілемський, Гречний, Денисюк, Р. Фурман. Тренер Ігор Чуценко, менажер Андрій Ґбур.

„Ч. Січ" (юнаки) — Гаменсвілл С.К. 1:0 (воковер);
„Ч. Січ" (мол. юнаки) — Норд Арлінґтон (мол. юн.) 22:4.

Ґолі для „Ч. Січі" здобули Васьків і Турянський.

(от)

СПОРТОВІ ВІСТКИ З УКРАЇНИ

Справа спільна — ростити олімпійців у Львові

Під таким кличем пройшли збори у Львові в справах дальшого розвитку фізичної культури і спорту та підготови до Олімпіяди в 1980 році. В цих зборах взяло участь ряд спортових активістів, ветеранів спорту і, очевидно, комсомольських та партійних бонзів.

Згідно з доповіддю секретаря партії Львівщини Д. А. Яремчука, — фізичною культурою і спортом на Львівщині займається понад 600,000 осіб. У двох останніх роках на Львівщині підготовили 44-ох майстрів спорту міжнародної кляси, близько 300 майстрів спорту, 430 тисяч спортовців масових розрядів. Хоча показник виглядає величаво, то доповідач висловив невдоволення із праці в окремих видах спорту в таких районах: Городецькому, Сколівському, Старосамбірському, Дрогобицькому.

У Львові в загальноосвітніх школах створено 24 спеціялізовані кляси, з яких славляться своїми традиціями ЧЧ. 31, 50. Натомість гірші справи у вихованців середніх шкіл ЧЧ. 22, 32, 69, 80 і 82, тому, що в них спортові площі і залі не відповідають найелементарнішим вимогам.

ГАКІВКА

„Сокіл" Київ — „Дизеліст" Пенза 8:2
„Сокіл" Київ — „Дизеліст" Пенза 8:2

В днях 22-го і 23-го березня в Києві місцевий гаківковий клюб „Сокіл" двократно і ідентичними вислідами переміг сильний „Дизеліст" з м. Пензи, завдяки чому вже здобув собі поворот до найвищої гаківкової ліґи СССР, з якої випав 7 років тому. В своїй рецензії про ці історичні перемоги в „Спортивній Газеті" ч. 36 найкращий знавець цього спорту в Україні, журналіст О. Коваленко, між іншим писав: „... Так чи інакше, але поєдинки були важкі, емоційно напружені. Та нерви, як виявилося, міцніші сьогодні в киян, і треті періоди в обох матчах оберталися для гостей катастрофою. Шалене темпо, супроводжалося високою виконавчою майстерністю більшістю змагунів „Сокола"... Отже, головної мети досягнено, хоча чемпіонат ще не завершився. Друге місце забезпечене, але теоретично можна поспречатися і за перше... До закінчення сезону „Сокіл" має ще відбути по дві гри з „Кристалом" і „Салаватом" і при дальших перемогах, якщо „Салават" програє усі свої гри, „Сокіл" може вийти першуном.

ВИСЛІДИ ПОВТОРНИХ ЗМАГАНЬ ЗА КУБОК СССР

„Динамо" Київ — „Спартак" Рязань 3:1, Ґолі для української дружини здобули: Хапсаліс, Цимбалюк і Бойко.

„Шахтар" Донецьк — „Крила Рад" Куйбишев 2:0. Ґолі для тієї дружини вуглекопів здобули: Латиш і Роговський.

„Зоря" Ворошиловград — „Ширак" Ленінакан 2:0 Переможні ґолі для „Зорі" стрілили: Полукарпів і Робочий.

„Карпати" Львів — „Зеніт" Ленінград 0:1. Зазнавши тієї мінімальної поразки, „Карпати" відпали від дальших гор.

„Чорноморець" Одеса — СКА Ростов 0:2. Тому, що в попередній зустрічі переможцем вийшов „Чорноморець" в цій грі суддя призначив карні стріли, в яких „Чорноморець" здобув вислід 4:3 і цим самим ввійшов до черговоі рунди.

„Дніпро" Дніпропетровськ — СКА Одеса 1:2. Переможні ґолі для СКА здобули: Іваненко і Малий, для „Дніпра" Трошкін.

„Спартак" Івано - Франківськ — ЦСКА Москва 0:2.

„СКА" Київ — „Пахтакор" Ташкент 0:2.

„Колос" Нікополь — „Динамо" Тбілісі 2:1. Єдиного ґоля для тієї української дружини здобув Прилинський.

подав (от)

Невмирущість літературного слова була моттом авторського вечора Дарії Ярославської

Дарія Ярославська

Ірвінґтон. (Л.К.) — „Словесною скульптурою або різьбою, що різьбить постаті з особливою дбайливістю скульптора", та „Ґалерією образів, в яких кожна постать індивідуальна", — назвав творчість письменниці Дарії Ярославської, літературознавець проф. д-р Богдан Романенчук у своїй доповіді на Авторському вечорі цієї письменниці, що відбувся тут стараннями 28-го Відділу СУА, в неділю, 16-го квітня ц.р., о год. 5-ій по пол., у приміщенні Українського Народного Дому. Нагодою для влаштування цього Вечора була поява нової книжки Дарії Ярославської — „Папороть не цвіте". Довгий, сорокрічний творчий шлях на літературній ниві Дарії Ярославської почався незвичайним для загалу письменників, тріюмфальним входом в літературу: у 1938 році її нагороджено за повість „Полин під ногами".

Проф. Б. Романенчук, аналізуючи і характеризуючи творчість письменниці, підкреслив, що вона „любовно змальовує своїх людей, а вони передають читачам не тільки переконливість опису персонажів, але умотивовано ілюструють і їхнє внутрішнє життя і ситуацію, та їхнє оточення". Доповідач також зазначив, що в Дарії Ярославської є особливий талант „відчувати і вчуватися у психіку людей". Вона на своїх широких літературних полотнах висвітлює переживання, закриті для людського ока, а „внутрішній світ персонажів — це особливий світ авторки". Ще одна притаманність творчости цієї письменниці — це „змальовувати активні жіночі персонажі, в яких представлена своєрідна вищість жінки і її здібність бути незалежною не тільки від чоловіка, але й від обставин. Героїні в повістях Дарії Ярославської — говорив проф. Б. Романенчук — самостійно влаштовують своє життя, не тільки бувши рівнорядними з чоловіками, але в дечому і їх перевищуючи". Проф. Б. Романенчук заки зупинився на останньо виданій повісті „Папороть не цвіте", проаналізував й інші повісті письменниці: „Полин під ногами", „Поміж берегами", „В обіймах Мельпомени", „Її Ню Йорк", „Повінь" — трилогія: „На крутій дорозі", „Острів ДІ-ПІ", „Під чужі зорі".

Програму цього Вечора започаткувала голова 28-го Відділу СУА Ольга Мусаковська, привітавши за президіяльним столом письменницю Дарію Ярославську, з підкресленням її не тільки літературної праці, але й діяльности в різних товариствах; доповідача на цьому вечорі, літературознавця проф. д-ра Богдана Романенчука, письменницю Любов Коленську, культурно-освітню референтку цього Відділу і ведучу програмою Вечора Омелію Цяпку, яка також відчитала короткий зміст повісти „Папороть не цвіте", проф. Михайла Цяпку, голову місцевого Відділу УККА та голову Українського Народного Дому в Ірвінґтоні інж. Ярослава Рака.

У мистецькій частині Вечора прочитано уривки з книжки „Папороть не цвіте"; Іванна Кононів „Перед акцією", а Валя Калин-Магмет — „Акція". Опісля обидві акторки — І. Кононів-альт і В. Калин-Магмет —меццо-сопрано, при акомпаньяменті гітари І. Кононів, відспівали гуцульські та дивізійні пісні.

Програму Вечора закінчив виступ самої письменниці, яка на тлі своєї різноманітної творчости згадала і про свої переклади поезій, а деякі з них вічитала, як: „Пісня Сагари", „Стара англійська молитва", написана в середньовіччі, „Хмаринка" — з кінця минулого сторіччя та з часів сивої данини — „Пісня про Грузію" — переклади з польської, староанглійської, та російської мо. Нав'язуючи до цих поезій, що постали у відступах різного часу, однак не призабулись, бо віджили під її пером, Дарія Ярославська з ноткою оптимізму заявила, що „слово яке хоча іноді здавалось би забуте, не завмирає, а переживає віки". Письменниця, прочитуючи уривок із своєї останньої повісти, на закінчення зокрема наголосила одне речення, в якому є глибокі почування до рідного слова, героїня бо каже: „Любов їй на ім'я — любов до рідного слова".

Вечір закінчився гостиною, що її влаштували членкині цього Відділу та під час якої присутні, закупивши книжки Дарії Ярославської підходили до неї за автографом, водночас переповідаючи їй свої враження; деякі з перебутого Вечора, деякі із прочитаних творів письменниці і так створювався завжди побажаний контакт між письменником і публікою, та кожному потрібна виміна думок.

На Оселі ім. О. Ольжича в Лігайтоні приготовляються зустріти весну

Річні Збори для вибору нової Управи оселі 26-го лютого б. р. пройшли при численній кількости членства та в діловій площині поставленого порядку програми нарад та рішень. Зборами проводила президія: проф. Б. Т. Гнатюк, мґр Т. Бак - Бойчук та Ярко Белендюк. Рік 1977-ий був завдяки небувалій імпрезі посвячення пам'ятника сл. п. Олега Кандиби-Ольжича — знаменний. Цим пам'ятником Оселя ім. О. Ольжича для цілої нашої діяспори стала своєрідним історичним заповідником. Уступаюча Управа оселі докладала багато праці та заходів, щоби їхня каденція пройшла з можливо найкращим успіхом. Після відповідей на ставлені запити, поставлено внесок, щоби не проводити дискусії, бо така може внести небажані наслідки для дальшої роботи будучим управам оселі. На внесок Контрольної комісії уділено абсолюторію уступаючій Управі із признанням за їхню працю.

Номінаційна комісія із певними трудноцами скомплектувала склад Управи та Контрольної комісії на нову каденцію. Управнені до голосування теплими оплесками прийняли запропонований склад керівних органів, відповідальний за ведення та всесторонню роботу на оселі. Головою оселі обрано працьовитого та жертвенного Ореста Грабика. Про інших членів Управи подамо пізніше, як буде мова про перше засідання Управи оселі, розподіл завдань та перший плян роботи по кінець травня б. р., що схвалено на першому засіданні Управи оселі 5-го березня б. р. в приміщеннях оселі. На другу неділю по річних зборах відбулося перше засідання Управи оселі. Засідання відкрив голова оселі Орест Грабик. Він подав порядок дня, який присутні прийняли без додатків. Це раз повторено склад Управи оселі та функції поодиноких її членів: Орест Грабик — голова, Олег Бак - Бойчук — містоголова для зовнішніх зв'язків, Микола Ящук — містоголова — керівник клюбу, п-на Ліда Лукіянович — укр. секретар, Ігор Процюк — англомовний секретар та спортовий референт, фінансові секретарі: Ігор Химич — клюб, Олесь Процюк — оселя; касирі: Степан Мілян — клюб, Петро Кіра — оселя. Директори: Іван А. Харамбура, Василь Лукиницький, Тетяна Ходан, Ігор Ченстох, Филип Меґер, Кляра Хомин, Іван Мединський. Заступник менаджера — д-р Петро Клюк. Контрольна комісія: інж. Іван Харамбура, Володимир Зуляк, Михайло Хомин.

При точній розподілу праці між членами Управи вирішено кооптувати п. Я. Прончака як імпрезового референта. Вирішено відбути продовж двох найближчих місяців такі імпрези: а) 30-го квітня б. р. „Великоднє Свячене" при співучасті жителів оселі та гостей із довкілля, б) 14-го травня б. р. влаштувати „Свято Матері" із відповідною програмою, в) 28-го травня б. р. із нагоди „Пропам'ятного Дня" — зачати формально сезон на оселі „Фестивалем", участь в якому повинні взяти мистецькі ансамблі із мистецькими та розваговими імпрезами. Імпрезового референта уповноважено порозумітися із танцювальними оркестрами, щоби протягом цілого сезону були забезпечені суботи відповідними музичними одиницями та імпрезами.

В частині, де плянувалося господарські справи, вирішено не зачинати ніяких нових будівель, тільки довести до вжитку та ладу все, що лиш потрібне для гостей, молодечих таборів УЗХ та для культурних розваг широкої громади. Це все вимагатиме великих та громадних зусиль від усієї Управи у формі праці. Разом із тим, якщо взяти до уваги викінчення нової залі потрібно поважних фінансових засобів. Управа оселі має цілий плян приготовити в деталях та представити до затвердження Центральній Управі ОДВУ, щоби сезон не заскочив нас непідготованими.

Іван Харамбура

Подорож довкола світу

[„Доля народів"]

Дуже важко бути на всіх імпрезах в сезоні, а зокрема в неділі. Бувають випадки, що не лише в той один день припадає п'ять імпрез, але дуже часто дві на один час, на одну годину. І часто трапляється, що ті обидві на одну годину, є дуже цікаві і варто на них бути. І тоді, суди Боже, розірвися на двоє або зовсім ніде не йди.

Так трапилося і в неділю 5-го березня ц. р. Довго думаючи і міркуючи за і проти, вибрала я фільм-репортаж в авдиторії школи св. Юра „Пізнай п'ять континентів". І не жалую. Двогодинний фільм відомого кінорежисера і продуцента Ярослава Кулинича, перейшов всі наші сподівання. Він хвилюючий, захоплює глядача від початку до останнього кадру своєю динамікою, шириною мистецького кругозору і барвистістю. Немов в калейдоскопі проходять перед очима глядачів життя народів: Мехіко, Гаваї, Тагіті, Фіджі, Нова Зеляндія, українці в Австралії, Японія, Формоза-Китай, Філіппіни, Індонезія, Сінґапур, Майлянд, Пакістан, Індія, Кенія-Африка, Сенеґаль-Африка, Марокко, українці в Єрусалимі, Ізраїль, Египет, Греція, Туреччина, українці в Югославії, українці в Польщі, українці в Канаді, українці в Америці.

Багатометражний фільм „Доля народів" заслуговує на увагу, як видатний твір українського кіномистецтва, як також і міжнародного значення. Об'єктив мистця охопив безліч хвилюючих кадрів з життя і долі численних народів. Фільм „Доля народів" цікавий ще й тим, що мистець відбив у ньому також і побут українців, волею судьби, поселених в країнах різноманітних і не раз екзотичних, маловідомих у нас культур і цивілізацій.

Цей фільм має не лише виховне значення для шкіл і організацій, але цікавий для всіх, бо не кожен має змогу об'їхати цілий світ, щоб побачити буття-життя екзотичних народів, (серед яких можна побачити і самого режисера, в багатьох країнах він мав змогу бути особисто).

Коментатором є Ярослав Андрухович, диктори: Ольга Кириченко і Михайло Бурчак, музика — братів Лотоцьких. Все те підібрано дуже вдало і варто нашої уваги.

В розмові з мистцем ми довідалися, що він має в проєкті новий багатометражовий фільм, а саме опрацьовує доби княжу, козацьку і новітню.

Ольга Соневицька

ТАРЗАН, Ч. 7938. Тарзанів плян

Знайшли свого вбитого приятеля!
Зробім їм ще одну несподіванку і негайно нападімо на них!
Ні, Семе!... Це була б нерозсудлива сміливість!
З усіх мисливців у джунглях найбільші успіхи має леопард, бо він підкрадається до своїх жертв дуже тихо і серед ночі!... Ми підемо за прикладом леопарда!